

Aylıq
informasiya
Bülleteni

Nº3

Mart
2020

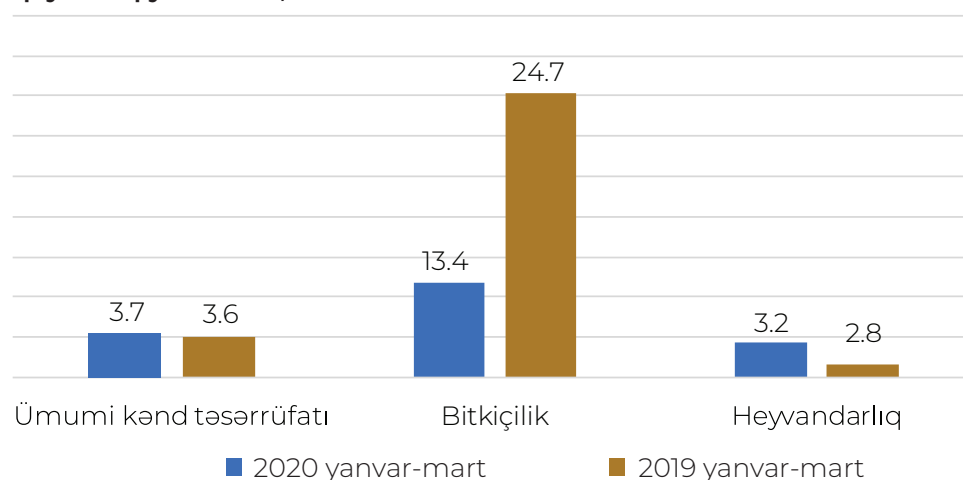
KƏND TƏSƏRRÜFATI

- Kənd təsərrüfatı sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri
- Kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- Kənd təsərrüfatı sahəsinə dövlət dəstəyi
- Xəbərlər

Kənd təsərrüfatı sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri

2020-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3.7% artıb (*Şəkil 1*).

Şəkil 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksi müqayisəli qiymətlərlə, əvvəlki ilə nəzərən

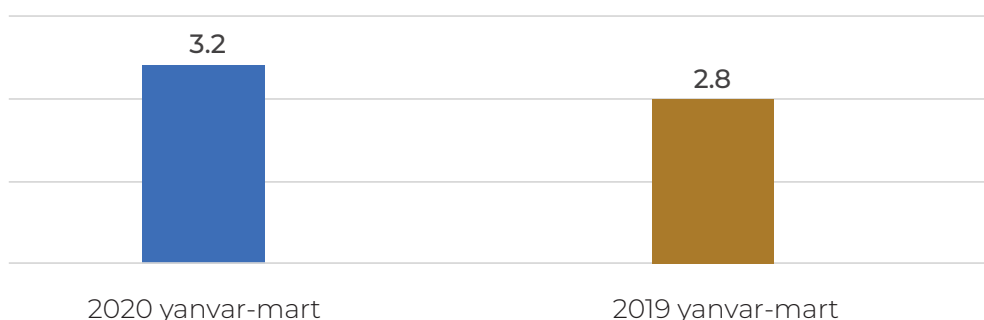

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

Kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmində dəyəri faktiki qiymətlərlə 976.7 milyon manat təşkil edib ki, bunun da 95.2 faizi (929.9 milyon manat) heyvandarlıq sahəsinin, 4.8 faizi (46.8 milyon manat) bitkiçilik sahəsinin payına düşüb.

2020-ci ilin yanvar-mart aylarında kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsində yaradılan əlavə dəyərin ÜDM-də payı 3.2% təşkil edib (*Şəkil 2*).

Şəkil 2. Kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsinin ÜDM-də payı

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2020-ci ilin yanvar-mart aylarında bütün kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsal həcmi artıb (*Cədvəl 1*).

Cədvəl 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı

Malın adı	Ölçü	Yanvar-mart 2020	Yanvar-mart 2019	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Ət (diri çəkiddə)	min ton	126.6	122.9	+3.0%
Süd	min ton	475.6	467.5	+1.7%
Yumurta	mln. ədəd	485.3	442.4	+9.7%
Tərəvəz	min ton	79.3	68.3	+16.1%

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2020-ci ilin aprel ayının 1-nə kimi 115.9 min hektar və ya keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 8.3 faiz az sahədə yazlıq bitkilər əkilib (*Cədvəl 2*).

Cədvəl 2. Yazlıq bitkilərin əkini, hektar

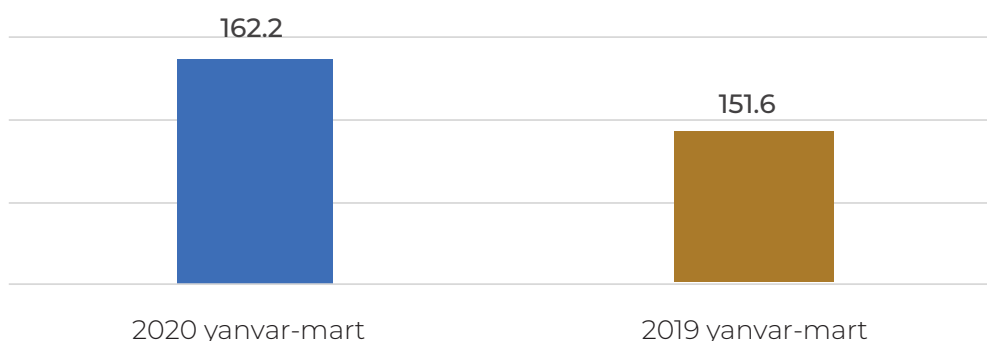
	Yanvar-mart 2020	Yanvar-mart 2019	Fərq, %-lə
Yaz əkininin əvvəlindən əkilib:	115,903.4	126,447.2	-8.3
o cümlədən:			
dənli və dənli paxlalılar (qarğıdalısız) - cəmi	10,686.7	19,838.8	-46.1
onlardan:			
buğda	108.8	7,184.0	-98.5
vələmir	5,000.4	4,649.6	+7.5
Qarğıdalı - cəmi	3,839.9	1,696.4	+2.3
o cümlədən, dən üçün	3,646.6	1,696.4	+2.1
Keçən ilin payızlıq əkini də daxil olmaqla cari ilin kölgəliksiz çoxillik otlar əkini - cəmi	37,776.1	40,663.3	-7.1
Dən üçün güənəbaxan	1,178.7	2,865.5	-58.9
Kartof	31,933.0	28,809.1	+10.8
Tərəvəz - cəmi (toxumluqsuz və anacsız)	24,208.5	25,915.8	-6.6
Ərzaq üçün bostan bitkiləri	4,185.9	3,004.8	+39.3
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	1,837.0	3,093.9	-40.6
Birillik otlar	235.5	543.6	-56.7
Sair yazlıq bitkilərin əkini	22.1	16.0	+38.1

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

Kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı

2020-ci ilin yanvar-mart aylarında 162.2 milyon ABŞ dolları həcmində kənd təsərrüfatı məhsulu ixrac olunub. Kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının həcmi ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən dəyər ifadəsində 7 faiz artıb (*Şəkil 3*).

Şəkil 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı, milyon ABŞ dolları

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

Müqayisə olunan dövr üzrə əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının ixrac göstəriciləri Cədvəl 3-də verilib.

Cədvəl 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı

Məhsulun adı	Yanvar-mart 2020		Yanvar-mart 2019		Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə	
	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. ABŞ dolları)	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. ABŞ dolları)	miqdara görə	məbləğə görə
Kartof	1.4	0.6	1.0	0.4	137.3	136.3
Tərəvəz	38.0	49.4	35.9	31.8	105.9	155.6
Meyvə	45.2	63.2	61.9	71.2	73.0	88.7
Arpa	0.0	0.0	15.3	2.6	0.0	0.0
Tütün xammalı	1.1	2.7	1.5	3.5	72.5	77.1
Pambıq mahılcı	29.7	42.8	25.6	37.4	115.9	114.5
Gön-dəri	2.1	3.0	1.6	3.1	130.3	97.6
Heyvandarlıq məhsulları*	x	0.4	x	1.6	x	26.3
Cəmi	x	162.2	x	151.6	x	107.0

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

*Heyvandarlıq məhsullarına ət, süd və qaymaq, yun, təbii bal, yumurta, xam ipək və diri heyvanların dəyəri daxildir.

Cari ilin mart ayında almanın ("Palmet"), üzümün, mandarinin, limonun, kartofun, soğanın, gül kələmin, yerkökünün, çuğundurun, sarımsağın və balqabağın topdansa satış qiyməti əvvəlki aya nisbətən artıb, digər məhsulların qiyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (Cədvəl 4).

Cədvəl 4. Mart ayında kənd təsərrüfatı məhsullarının topdansa satış qiymətinin əvvəlki aya nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Fevral 2020	Mart 2020	Fərq	Adı	Fevral 2020	Mart 2020	Fərq
Meyvə							
Alma	Qala			Armud	Yerli		
	1.30	1.15	-11.5%		2.35	2.30	-2.1%
	Simerenko			Üzüm	Yerli		
	1.05	1.00	-4.8%		1.90	2.30	21.1%
	Palmet			Nar	Yerli		
	1.05	1.15	9.5%		1.90	1.50	-21.1%
	Qrani smit			Heyva	Yerli		
1.20	1.05	-12.5%	1.05		1.05	0.0%	
Mandarin	Yerli			Limon	Yerli		
	2.30	2.80	21.7%		0.22	0.32	45.5%
Tərəvəz							
Kartof	Gədəbəy			Soğan	Ağdam sarı		
	0.67	0.80	19.4%		0.52	0.89	71.2%
	Qırmızı				Qırmızı		
	0.62	0.67	8.1%		1.10	1.20	9.1%
	Cəlilabad			Pomidor	Zirə		
0.52	0.60	15.4%	3.50		1.90	-45.7%	
Xiyar	Melit				Çəhrayı		
	3.10	2.05	-33.9%		3.25	1.60	-50.8%
Gül kələm	Yerli				Salyan		
	1.00	1.65	65.0%		3.00	1.50	-50.0%
Kələm	Bakı				Şəmkir		
	0.50	0.35	-30.0%		2.50	1.40	-44.0%
	Qusar				Yerkökü	Yerli	
	0.45	0.50	11.1%	0.52		0.80	53.8%
	Bərdə			Çuğundur	Yerli		
0.52	0.37	-28.8%	0.55		0.60	9.1%	
Balqabaq	Yerli			Sarımsaq	Yerli		
	1.10	1.30	18.2%		5.50	8.00	45.5%

Cari ilin mart ayında almanın ("Qala", "Palmet"), armudun, narın, mandarinin, gül kələmin, yerkökünün, çuğundurun və sarımsağın topdansaş qıyməti keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən yüksək olub, digər kənd təsərrüfatı məhsullarının qıyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (Cədvəl 5).

Cədvəl 5. Kənd təsərrüfatı məhsullarının 2020-ci ilin mart ayındakı topdansaş qıymətinin ötən ilin müvafiq ayına nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Mart 2019	Mart 2020	Fərq	Adı	Mart 2019	Mart 2020	Fərq
Meyvə							
Alma	Qala			Armud	Yerli		
	1.00	1.15	15.0%		1.70	2.30	35.3%
	Simerenko			Nar	Yerli		
	1.00	1.00	0.0%		1.30	1.50	15.4%
	Palmet			Heyva	Yerli		
	0.60	1.15	91.7%		1.40	1.05	-25.0%
	Qrani smit			Mandarin	Yerli		
1.15	1.05	-8.7%	2.00		2.80	40.0%	
Tərəvəz							
Kartof	Gədəbəy			Soğan	Ağdam sarı		
	0.85	0.80	-5.9%		0.90	0.89	-1.1%
Xiyar	Melit			Pomidor	Zirə		
	2.50	2.05	-18.0%		3.25	1.90	-41.5%
	Patron	Yelpənək			Çəhrayı		
2.70	2.00	-25.9%	2.80		1.60	-42.9%	
Gül kələm	Yerli				Salyan		
	1.35	1.65	22.2%		2.70	1.50	-44.4%
Kələm	Bakı			Yerkökü	Yerli		
	0.95	0.35	-63.2%		0.70	0.80	14.3%
	Bərdə			Çuğundur	Yerli		
	1.10	0.37	-66.4%		0.35	0.60	71.4%
Balqabaq	Yerli			Sarımsaq	Yerli		
	1.50	1.30	-13.3%		1.50	8.00	5.3 d.

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrarbazar.az)

Kənd təsərrüfatı sahəsinə dövlət dəstəyi

2020-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 602 kənd təsərrüfatı texnikası 357 hüquqi və fiziki şəxsə satılıb (Cədvəl 6).

Cədvəl 6. Lizinə verilmiş kənd təsərrüfatı texnikası (ədəd)

Texnikanın adı	Cəmi	2020-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində lizinə verilib
	(2005 – 31.03.2020)	
Cəmi	38341	602
Taxılıqan kombayn	1016	1
Pambıqyıqan kombayn	222	
Traktor	11018	176
Digər texnikalar	26085	425

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

2020-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 57 fermerə 2002 baş damazlıq heyvan güzəştli şərtlərlə satılıb.

2020-ci ilin yanvar-mart ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən aqrar sektorda fəaliyyət göstərən 133 fiziki və hüquqi şəxsə 2,721,400 manat məbləğində güzəştli kredit verilib.

Xəbərlər

“AGROHACKATHON 2020” STARTAP MÜSABİQƏSİNİN QALİBLƏRİNİN MÜKAFATLANDIRILMASI MƏRASİMİ KEÇİRİLİB

Martın 2-də Bakıda Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin dəstəyi, Aqrar Elm və İnnovasiya Mərkəzi, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin “Eazi Start” Startap və İnnovasiya Mərkəzi, Azərbaycan Sənaye Korporasiyasının təşkilatçılığı, “Bakcell” şirkətinin sponsorluğu ilə “AgroHackathon 2020” startap müsabiqəsinin yekun təqdimat mərasimi keçirilib.

Tədbirdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi Aparatının nümayəndələri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin, dövlət qurumlarının rəhbərləri, ali təhsil müəssisələrinin rektorları, nazirliyin tabeli qurumlarının nümayəndələri, “Microsoft” şirkətinin Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri, eləcə də Dünya Bankının Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri iştirak ediblər.

Təqdimatdan öncə “AgroHackathon 2020” müsabiqəsi haqqında film nümayiş olunub. Tədbiri giriş sözü ilə açan Aqrar Elm və İnnovasiya Mərkəzinin direktor müavini Əkbər Abbasov müsabiqənin məqsədi və əhəmiyyəti barədə məlumat verib. Bildirib ki, bu müsabiqə kənd təsərrüfatı sahəsində aqrar startapçılarının innovativ ideyalarının reallaşması üçün əlverişli şərait yaradacaq.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədr müavini Ceyhun Salmanov “INNOLAND” İnkubasiya və Akselerasiya Mərkəzi tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər, o cümlədən startaplara dəstək mexanizmlərindən bəhs edib. O, startapçıları uzunmüddətli layihələr üzərində çalışmağa dəvət edib. Qeyd edib ki, “INNOLAND” İnkubasiya və Akselerasiya Mərkəzi tərəfindən startap layihələrinə davamlı dəstək göstəriləcək.

Tədbirdə çıxış edən Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən aqrar sahənin inkişafı prioritet istiqamət kimi elan edilib. Nazir bildirib ki, ardıcıl həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində aqrar sahə özünün yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub və bu

sahədə inkişaf tempi davam edir: “Cənab Prezident tərəfindən həyata keçirilən aqrar islahatlar kənd təsərrüfatının daha da inkişafını nəzərdə tutur və bu məqsədlə dövlət tərəfindən çox böyük dəstək tədbirləri həyata keçirilir. Həyata keçirilən dövlət dəstəyi nəticəsində son bir neçə ildə aqrar sektorda daim inkişaf tempi müşahidə edilir. Təsadüfi deyil ki, təkcə ötən il kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmi əvvəlki illə müqayisədə 7 faizdən çox artıb”.

Bütün sahələrdə innovativ həllərin tətbiqi ilə bağlı mühüm tədbirlərin həyata keçirildiyini deyən nazir qeyd edib ki, yeni çağırışlar fonunda bu istiqamət dövlət siyasətinin prioritetlərindən birinə çevrilib: “Aqrar sahədə inkişafın əsasını məhz innovasiyaların tətbiqi təşkil edir. Qarşımızda duran əsas vəzifə torpaq və su resurslarından səmərəli istifadə etmək, ətraf mühitin qorunmasını təmin etməkdir. Həmçinin fermerlərin gəlirlərinin artırılması, eyni zamanda, xərclərinin azaldılması

əsas hədəflərimizdəndir. Məhz bu zərurətlərdən irəli gələn aqrar sahədə mütərəqqi həllərin, innovativ metodların, müasir texnologiyaların tətbiqi vacibdir. Aqrar sahə innovasiyaların, elektron həllərin, proqramların tətbiqi üçün ən uyğun və tələbkar sahələrdən biridir. Bu gün kənd təsərrüfatı IT texnologiyalarının ən geniş tətbiq olunduğu sferalardan birinə çevrilib. Dronların tətbiqi, subsidiyaların operativ və şəffaf şəkildə verilməsini təmin edən, aqrar xidmətləri fermer üçün daha əlçatan edən Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sisteminin yaradılması, dəqiq aqrodataların toplanmasına imkan verən platformaların istifadəyə verilməsi

bunların yalnız bir hissəsidir. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi aqrar sahədə innovasiyaların tətbiqini hər zaman dəstəkləyir və bu yanaşma bizim fəaliyyət prinsiplərimizdən birinə çevrilib. Müasir dövrdə gənclərin aqrar sektora cəlb edilməsi global çağırışlardan biridir. Ümidvaram ki, “AgroHackatton-2020” müsabiqəsi gənclərin aqrar sahəyə marağını daha da artıracaq. Keçirilən müsabiqə və əldə olunan nəticələr göstərir ki, gənclərimizin bu sahədə böyük potensialı var. Onlar öz bilik və bacarıqlarını aqrar sahəyə dair mobil tətbiqlər yaratmağa, prosesləri proqramlaşdırmağa sərf etməklə ölkədə kənd təsərrüfatının inkişafına öz töhfələrini vermiş olacaqlar”.

Nazir İnam Kərimov müsabiqənin qaliblərini təbrik edib və layihənin bütün iştirakçılarna uğurlar arzulayıb.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin rektoru Mustafa Babanlı, “Azərbaycan Sənaye Korporasiyası” ASC-nin baş direktoru Kamran Nəbizadə müsabiqənin əhəmiyyəti ilə bağlı öz fikirlərini bölüşüb, gəncləri startap müsabiqələrində fəal iştirak etməyə çağırıblar.

Daha sonra “AgroHackathon 2020” müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib. Müsabiqədə I yeri M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının “Mathemates” komandası, II yeri Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin “Origen” komandası, III yeri ADA Universitetinin SPD komandası tutub. Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun təşəbbüsü ilə müsabiqədə xüsusi fərqlənmiş Azərbaycan Texniki Universitetinin komandasının şərəfinə institut tərəfindən yetişdirilmiş yeni pomidor sortuna “AzTU-2020” adı verilib.

Xatırladaq ki, müsabiqədə iştirak üçün ölkənin qabaqcıl ali təhsil müəssisələrini təmsil edən 50-dən artıq komanda müraciət edib. Onlardan 11 fərqli ali məktəbi təmsil edən 15 komanda müsabiqənin final mərhələsində iştirak hüququ qazanıb. İlk seçim mərhələsindən uğurla keçmiş komandaların ümumi say tərkibi 70, komandalardakı xanım iştirakçıların sayı isə 20 nəfərdən artıqdır. Yarış zamanı Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunda həm komandalar, həm də onların azarkeşləri üçün xüsusi yerlər ayrılıb, onlar ekoloji təmiz qida və şirələrlə təmin olunublar. Fevralın 29-dan start verilən müsabiqədə 15 komanda 2020 dəqiqə ərzində istixanaların suvarma sistemləri üçün proqram yazıblar. Müsabiqə bu gün saat 6:00-da yekunlaşıb. Müsabiqə iştirakçıları onlara verilmiş texniki tapşırığın öhdəsindən uğurla gələrək 2020 dəqiqə ərzində ölkə üzrə rekord sayılacaq qədər kod yazmaqla istixanaların suvarma sistemləri üçün proqram hazırlayıblar. Qeyd edək ki, bu müsabiqə, təşkil edildiyi yer və qoyulmuş problemin unikallığı cəhətdən dünyada bir ilkdir. “AgroHackathon-2020” müsabiqəsi çərçivəsində tapılmış texniki həllərin müasir istixana komplekslərinin idarəetməsində tətbiqi nəzərdə tutulur.

“Kənd təsərrüfatı”
Aylıq informasiya Bülleteni
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində
Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi
tərəfindən hazırlanıb

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

www.atm.gov.az

info@atm.gov.az

Nizami küçəsi, 92
AZ 1010 Bakı, Azərbaycan

